

درس‌هایی از حقوق جزای عمومی

www.ketab.ir

دکتر عباس زراعت
استاد دانشگاه کاشان

سرشناسه: زراعت، عباس، ۱۳۴۴
 عنوان و نام پدیدآور: درس‌هایی از حقوق جزای عمومی، عباس زراعت
 مشخصات نشر: تهران، اندیشه‌های حقوقی، ۱۳۹۰
 مشخصات ظاهری: ۲۷۰ ص
 شابک: 978-600-5773-17-0
 موضوع: حقوق جزا
 موضوع: جرم‌شناسی
 رده پندی کنگره: K5-15/42/42 ۱۳۹۰
 رده پندی دیویی: ۳۴۵
 شماره کتابشناسی ملی: ۳۳۴۴۹۰

نشر قانون مدار

نشر اندیشه های حقوقی

نام کتاب: درس‌هایی از حقوق جزای عمومی
 مؤلف: دکتر عباس زراعت
 ناشر: اندیشه‌های حقوقی
 ناشر همکار: قانون مدار
 نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۰
 شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
 شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۷۷۳-۱۷-۰
 قیمت: ۸۵/۰۰۰ ریال

نام کتاب:
 مؤلف:
 ناشر:
 ناشر همکار:
 نوبت چاپ:
 شمارگان:
 شابک:
 قیمت:

دفتر مرکزی: کاشان - میدان امام خمینی (ره) - خ اباذر ۲
 جنب بیمه البرز مرکزی - پلاک ۳۲ (صندوق پستی ۳۴۶۵ - ۸۷۱۳۵)
 تلفن: ۳ و ۴۲۳۵۹۵۱ - ۱۴ - ۴۴۷۱۰۳۶۱ - ۰۹۱۳۷۴۳۳۶۸۰۹
 فروشگاه مرکزی: تهران - خیابان انقلاب - روبروی درب اصلی دانشگاه تهران
 ابتدای خیابان فخر رازی - پلاک ۸۳ - تلفن ۶۶۴۶۷۷۷۰
 واحد بخش و فروش: تهران - خیابان سعیه - بین مفتح و فرصت - پلاک ۱۰۴
 تلفن ۸۸۳۴۹۵۲۹

Ghanoonmadar.pub@gmail.com
 Andishehaye.Hoghooghi@yahoo.com

به نام خداوند قانونمدار

پیش‌گفتار

در جهانی که عقل و ایمان است
مردن جسم زادن جان است
تن فداکن که در جهان سخن
جان شود زنده چون بمیرد تن
هنوز بسیاری نازک اندیشان و خرد ورزانی که در بیابان‌های مهیب از آلام و سختی‌ها به دنبال اشتران پی در پی حامل ظرایف می‌دوند تا بارهای معرفت را از پشتشان فرو نهاده و بر تاج سلطان خرد خود تعبیه نمایند. آنان که بر خلاف متظاهران به دانش معده پژوهش خود را به پخته‌خواری دیگران عادت نمی‌دهند بلکه در پی آنند تا کالبد الفاظ را درهم گسسته و عظمت معانی را دریابند و شیشه و جام را در هم شکسته تا باده رحیق را سرکشند.

این خادم خرد چمن معرفت از مدتها قبل مورد عنایت عزیزانه جمعی از طالبان حقوق‌شناسی قرار داشتم تا مقالات و مطالب تفصیلی خویش را که امکان نگارششان در کتابهای عادی وجود ندارد تقدیم محضرشان نمایم. این امکان فراهم نبود زیرا بسیاری از آنها به صورت دست‌نوشته و فرمتی بود که مطالعه‌شان، خواننده را به زحمت می‌انداخت و فقط صاحب آن می‌توانست در کلاس‌های درس دوره‌های تحصیلات تکمیلی از آنها بهره بگیرد. شوق محققان و ناتوانی حقیر مدتها سویدای سینه‌ام را می‌فشرد تا اینکه ناگهان سیاق برخی فاضلان متقدم در نهادم خطوط کرد و کم‌کم سراسر وجودم را فرا گرفت؛ شیوه‌ای که با عناوینی همچون «مجموعه مقالات» مرسوم گردیده و مقالات و مطالب دقیق و عمیق در آن جای می‌گیرد.

سرانجام این سویدا، اهتمام نگارنده را جدی ساخت تا شاید مبتدی و متوسط و منتهی را به کار آید و بر بصیرت‌ها بیافزاید و طواف کعبه معنا را بر ایشان آسان سازد.

خدای منان را سپاسگزارم که چنین خدمت شیرین خسروانه‌ای را نصیب این مسکین نمود. باری این بوستان ارمغان دامنی پر گل از مطالب شایگان و رایگان برای دانش پژوهان

فضیلت پرور دارد و شامل ده‌ها مقاله و درس در زمینه‌های گوناگون حقوقی است که به یاری پروردگار در سه مجلد منتشر می‌شود.

این مجلد حاوی مطالبی در مورد حقوق جزای عمومی است که قبلاً با عنوان مقاله‌های علمی و پژوهشی در نشریات علمی به زیور چاپ آراسته شده یا موضوع درس‌های دوره کارشناسی ارشد و دکتری در رشته حقوق جزا و جرم‌شناسی بوده است.

ویژگی مقاله پژوهشی که مورد داورى ارباب حکمت و فضیلت قرار گرفته و شایستگی برای چاپ در مجلات پژوهشی را می‌یابد آن است که باید لئالی تابناک معانی را به مدد تورهای خرد و اندیشه از اعماق متلاطم دریای معارف صید کند و به اهلش تقدیم نماید.

این قبیل نوشتارها در پی آنند تا مجهولی را معلوم نموده و مشکلی را در جغرافیای دانش حقوقی از سر راه سربازان عدالت برداشته و فهم صحیح مسائل حقوقی را میسر سازند.

شاید این اقدام، اتمام خدمت به اولیا باشد که عنایت حضرت حق، افتخار آن را کامیابمان گرداند با این امید که جویندگان کنه دانش حقوقی را مزید منفعت باشد.

عباس زراعت

عضو هیأت علمی دانشگاه کاشان

فهرست مطالب

نظریه عمومی قصد کیفری	۱۵
مقدمه	۱۷
جایگاه قصد در میان ارکان جرم	۱۷
ملاک تمایز جرم عمدی و غیر عمدی	۱۸
مفهوم قصد مجرمانه	۱۹
الف - علم	۲۱
ب - اراده	۲۹
قصد مستقیم	۳۰
قصد احتمالی	۳۰
قصد عام و خاص	۳۱
قصد محدود و نامحدود	۳۱
قصد ساده و عمد	۳۲
خطا	۳۲
عناصر خطا	۳۳
صورت‌های خطا	۳۵
انواع خطا	۳۵
انواع جرائم غیر عمدی	۳۶
عنصر معنوی در خلاف‌ها	۳۶
عنصر معنوی در حقوق داخلی	۳۷
منابع	۳۹
جرم محال	۴۱
چکیده	۴۳
مقدمه	۴۳
رابطه شروع به جرم و جرم محال	۴۵

۴۶	مکتب مادی
۴۷	مکتب شخصی
۴۹	جرم محال
۵۰	عناصر جرم محال
۵۰	جرم محال در قوانین موضوعه و رویه قضائی
۵۲	منابع
۵۵	تفاوت جرم نظامی و جرم عادی
۵۷	مقدمه
۵۸	احتمالات
۶۸	منابع
۶۹	معاونت در جرم
۷۱	چکیده
۷۱	تفاوت معاونت و شرکت
۷۵	راه‌های تشخیص معاونت
۷۶	مکتب استعاره نسبی
۷۷	مکتب تبعیت
۷۸	مکتب مساوات
۷۹	ارکان معاونت در جرم
۸۰	رکن قانونی
۸۰	رکن مادی
۸۳	رکن معنوی
۸۶	مجازات معاونت
۸۶	تعیین مجازات به تشخیص قاضی
۸۷	تعیین مجازات به صورت خاص
۸۷	تعیین حداقل مجازات مباشر
۸۸	تأثیر عوامل مخففه و مشدده در مجازات

۸۹	منابع
۹۱	فاعل معنوی جرم
۹۳	مقدمه
۹۳	تعریف و ماهیت
۹۵	تاریخچه
۹۶	مصادیق مبهم
۹۶	فاعل معنوی در حقوق ایران
۹۹	نتیجه
۱۰۱	رشد کیفری
۱۰۳	چکیده
۱۰۳	مقدمه
۱۰۵	مهم‌ترین ایرادها و انتقادهای وارد بر تبصره یک ماده ۴۹ قانون مجازات اسلامی
۱۱۴	نتیجه
۱۱۵	منابع
۱۱۷	انگیزه و تأثیر آن در مسئولیت کیفری
۱۱۹	چکیده
۱۱۹	مقدمه
۱۲۱	تعریف
۱۲۴	تفاوت انگیزه و سوءنیت
۱۲۷	شباهت انگیزه و سوءنیت
۱۲۹	دیدگاه مکاتب کیفری در مورد انگیزه ارتکاب جرم
۱۳۰	انگیزه و سوءنیت در حقوق کیفری اسلام
۱۳۲	رابطه انگیزه و سوءنیت خاص
۱۳۹	موارد استثنا شده از اصل عدم تأثیر انگیزه
۱۴۱	موارد استثنا شده تأثیر انگیزه
۱۴۶	چند نمونه عملی

۱۵۲	تأثیر انگیزه در تشدید مجازات
۱۵۳	نتیجه
۱۵۴	منابع
۱۵۷	اثر مستی در مسئولیت کیفری
۱۵۹	چکیده
۱۵۹	مقدمه
۱۶۱	تأثیر مستی در قوانین خارجی
۱۶۲	تفکیک میان جرائم دارای سوءنیت عام و خاص
۱۶۳	مستی اختیاری و مستی اجباری
۱۶۸	مستی در حقوق ایران
۱۷۱	شرط مسلوب‌الاراده بودن
۱۷۳	تمایز میان مستی اختیاری و غیراختیاری
۱۷۸	نتیجه
۱۷۹	منابع
۱۸۱	اجرای حق
۱۸۳	مقدمه
۱۸۴	شرایط عمومی
۱۸۵	حق تأدیب
۱۸۵	تأدیب زوجه
۱۸۶	تأدیب صغار و محجورین
۱۸۹	عملیات پزشکی
۱۹۱	طرح موضوع
۱۹۲	مفهوم عملیات پزشکی
۱۹۳	دلیل علت مواجهه بودن
۱۹۴	شرایط مباح شدن عمل

۲۰۳	 مسئولیت پرداخت خسارت
۲۰۷	 دادرسی خاص
۲۰۹	 منابع
۲۱۱	 عملیات ورزشی
۲۱۳	 طرح موضوع
۲۱۴	 علت اباحه
۲۱۵	 شرایط مباح شدن عمل
۲۱۶	 رابطه سببیت میان حادثه و عمل ورزشی
۲۱۷	 شرط رعایت مقررات ورزشی
۲۱۷	 مطابقت با شرع
۲۱۹	 اثر اباحه
۲۲۰	 داشتن حسن نیت
۲۲۰	 شرط ورزشکار بودن
۲۲۱	 منابع
۲۲۳	 رضایت و تأثیر آن در مسئولیت کیفری
۲۲۵	 چکیده
۲۲۵	 درآمد
۲۲۵	 جایگاه رضایت در حقوق کشورهای مختلف
۲۳۰	 تأثیر رضایت در مسئولیت کیفری
۲۳۰	 تأثیر رضایت در حقوق فرانسه
۲۳۰	 تأثیر رضایت در حقوق انگلیس
۲۳۱	 تأثیر رضایت در سایر نظام‌ها
۲۳۱	 تأثیر رضایت در حقوق اسلام
۲۳۲	 تأثیر رضایت در جرایم علیه تمامیت جسمانی
۲۳۲	 ۱. در قانون انگلیس
۲۳۳	 ۲. در قانون فرانسه

۲۳۴	۳. در قوانین سایر کشورها.....
۲۳۴	۴. در قوانین کشورهای اسلامی.....
۲۳۵	تأثیر رضایت در سقط جنین.....
۲۳۶	۱. در قانون انگلیس.....
۲۳۶	۲. در قانون فرانسه.....
۲۳۷	۳. در سایر قوانین.....
۲۳۷	۴. در قوانین اسلامی.....
۲۳۸	تأثیر رضایت در جرایم منافی عفت.....
۲۳۹	۱. در قانون انگلیس.....
۲۳۹	۲. در قانون آلمان.....
۲۳۹	۳. در قانون آمریکا.....
۲۴۰	۴. در قانون ایتالیا.....
۲۴۰	۵. در قانون فرانسه.....
۲۴۰	۶. در قوانین اسلامی.....
۲۴۱	نتیجه.....
۲۴۲	منابع.....
۲۴۳	توبه.....
۲۴۵	چکیده.....
۲۴۵	مقدمه.....
۲۴۶	تعریف و ماهیت توبه.....
۲۴۷	مطالعه تطبیقی توبه.....
۲۵۱	توبه به معنای خاص.....
۲۵۸	دادرسی توبه.....
۲۶۱	نتیجه.....
۲۶۲	منابع.....
۲۶۷	گذشت در جرایم قابل گذشت.....
۲۶۹	چکیده.....

۲۶۹	 مقدمه
۲۷۰	 تعریف و ماهیت گذشت
۲۷۱	 چه کسی حق گذشت دارد؟
۲۷۵	 انتقال حق گذشت
۲۷۹	 زمان و آثار گذشت
۲۸۳	 تجزیه گذشت
۲۸۷	 نتیجه
۲۸۷	 منابع
۲۹۱	 گذشت در جرایم غیر قابل گذشت
۲۹۳	 چکیده
۲۹۳	 مقدمه
۲۹۴	 معنای جرائم غیر قابل گذشت
۲۹۶	 مجازات‌های قابل تخفیف
۲۹۸	 اختیار دادگاه
۲۹۸	 حدود قانون
۳۰۴	 تصمیم دادگاه
۳۰۵	 شاکی یا مدعی خصوصی
۳۰۶	 عدم شمول ماده ۲۷۷ ق.آ.د.ک نسبت به جرائم موضوع ماده ۲۷۷ ق.م.ا.
۳۰۸	 منظور از دادگاه صادرکننده حکم قطعی
۳۰۹	 رابطه ماده ۲۷۶ و ۲۷۷ ق.آ.د.ک
۳۱۱	 مهلت گذشت
۳۱۲	 تبدیل و تعلیق مجازات
۳۱۴	 تخفیف مجازات تعلیقی
۳۱۵	 تعدد شکات
۳۱۶	 گذشت از قصاص
۳۱۷	 منابع

۳۱۹	ملاک تعیین جرائم قابل گذشت
۳۲۱	چکیده
۳۲۱	مقدمه
۳۲۲	تاریخچه
۳۲۵	ملاک‌ها و ضوابط تعیین جرایم قابل گذشت
۳۳۳	سیاست کیفری قانون‌گذار ایران در تعیین جرایم قابل گذشت
۳۴۵	نتیجه
۳۴۵	منابع
۳۴۹	معمای جرایم قابل گذشت
۳۵۱	مقدمه
۳۵۳	تحلیل ماده (۷۲۷) قانون مجازات اسلامی
۳۵۸	منابع
۳۵۹	تأملاتی در مورد گذشت
۳۶۱	مقدمه
۳۶۱	نقش متهم
۳۶۲	ضمانت اجرا
۳۶۴	درخواست ترک محاکمه
۳۶۵	تأثیر گذشت نسبت به دعوای خصوصی
۳۶۶	قلمرو زمانی و مکانی جرایم قابل گذشت
۳۶۸	وظیفه دادسرا در صورت گذشت
۳۶۹	گذشت در جرایم منافی عفت
۳۷۱	نتیجه